

กษัตริย์สยามบรมมหาราช

กรมเทพมนตรีคนเป็นพระบรมมหาราช

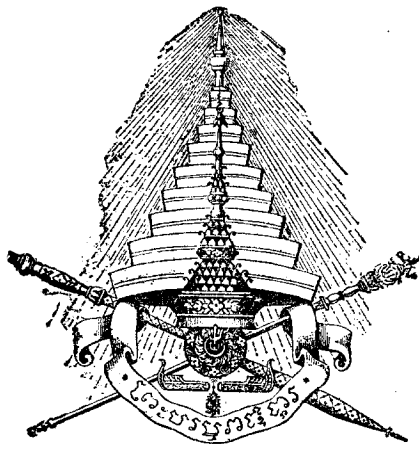
เล่ม ๑๙ แผ่นที่ ๑๐ วันที่ ๘ มิถุนายน วันโกสินทร ศก ๑๒๑๑ น้ ๑๔๙

สารบัญ

ราชพิมพ์ ราชบัณฑิตยสถาน	พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติม ลักษณะมรรฎก	หน้า ๑๕๐
	ประกาศ พระ ราช กฤษฎีกา ในการ จัดซื้อที่ดิน	หน้า ๑๕๒
	สร้าง ทางรถไฟ สายเหนือ	หน้า ๑๕๓
	ประกาศเพิ่มเติม ให้ใช้ พระ ราช บัญญัติ การ	หน้า ๑๕๔
	ทำเหมืองแร่ ศก ๑๒๐ ในมณฑลกรุงเก่า	หน้า ๑๕๕
	ประกาศกำหนด วัน ห้ามไม่ให้จับปลา ในที่น้ำนิ่ง	หน้า ๑๕๖
	ซึ่งปลาได้ อาศัยอยู่	หน้า ๑๕๖
	ประกาศ กระทรวง โยธาธิการ	หน้า ๑๕๖
	ประกาศ บอก ต้อง นำ จะ แจก โฉนด สำหรับ ที่ดินใน	หน้า ๑๕๖
	๑ ทุ่ง บ้าน ดอง ห้อง แขวง เมืองนนทบุรี	หน้า ๑๕๖

ประกาศ กระทรวง นคร บาด	เรื่อง เก็บเงิน ค่านา	หน้า ๑๕๖
จำนวน ศก ๑๒๐		หน้า ๑๕๖
แจ้งความ กระทรวงมหาดไทย		หน้า ๑๕๗
แจ้ง ความ กระทรวง ธรรมการ		หน้า ๑๕๘
แจ้ง ความ กระทรวง ดิจ		หน้า ๑๖๔
การ พระ ราช กุศัด	ใน คติ ที่ ตรง กับ วัน สิ้น	
พระชนม์ สมเด็จพระนางเจ้าสุภัทรมมา	กุมารีรัตน	
พระบรมราชเทวี		หน้า ๑๖๕
การ พระราชทาน โฉนด ที่ดิน	มณฑลกรุงเก่า	
เปน พระ ฤกษ์		หน้า ๑๖๖
พระเจ้าแผ่นดิน กรุง เปญ	พระ ราช ทาน เครื่อง	
ราชอิสริยาภรณ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช		
สยาม มกุฎราชกุมาร		หน้า ๑๖๖
ส่ง เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์	ไป พระราชทาน	
เจ้าต่างประเทศ		หน้า ๑๖๖

พระราชทานสัญญาบัตรขุนนาง	หน้า ๑๖๒
พระราชทานสัญญาบัตรทหารบก	หน้า ๑๖๗
ข้าราชการแล้ว ทูลดออง รุดี พระบาท	หน้า ๑๖๗
นักเรียน หลวงแล้ว ทูลดออง รุดีพระบาท	หน้า ๑๖๘
ข้าราชการกรวาม ถวายบังคมตา	หน้า ๑๖๘
บอกแก่	หน้า ๑๖๘
ข่าว ตาย ใน กรุง	หน้า ๑๖๘
ข่าว ตาย หัว เมือง	หน้า ๑๖๘
ข่าว พระราชทาน เพลิง ศัพ	หน้า ๑๖๘

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม

ลักษณะ มรรฎก

รัตน โกสินทร ศก ๑๒๑

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาท สมเด็จพระปรมินทร มหาจุฬาลงกรณ พระ จตุจอมเกล้าเจ้า อยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ให้ประกาศ ทราบ ทัดกัน ว่า กฎหมายลักษณะ มรรฎกที่ใช้ อยู่ทุกวันนี้ บาง มาตรา มี ข้อความ ขัดกับ กาล สมัย เมื่อ ได้ พิจารณา ไป ตาม นั้น แล้วพา ให้เสีย ความ ยุติธรรม ไป ทรง พระราชดำริเห็น สมควร ที่ จะ แก้ไข เพิ่มเติม เฉพาะ ข้อที่ ควร แก่ เพื่อให้ เป็น ประโยชน์ แก่ ความ ยุติธรรม ยิ่ง ขึ้น

จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติไว้ ดังข้อความ ที่ได้กล่าว ต่อ ไปนี้

มรรฎก ภาค ญาติ

มาตรา ๑ วิธีแบ่ง มรรฎก ภาค ญาติ ที่ได้กล่าวไว้ ใน กฎหมายลักษณะ มรรฎก นั้น แต่จะไป ให้แบ่ง ขึ้น ระหว่าง ญาติ ดังนี้ คือ

ข้อ ๑ ถ้า ผู้มรณภาพ มี บุตร แล้ว อย่าให้เอา มรรฎก ภาคนี้ ไปแบ่ง ขึ้น ให้แก่ ญาติ ผู้อื่น เลย ให้แบ่ง มรรฎก ภาคนี้ ให้แก่ บุตร ตาม ส่วน ที่ได้ กำหนด ไว้ ใน กฎหมาย ลักษณะ มรรฎก นั้น ราย ตัว ตาม ส่วน แล ตาม เกณฑ์ ที่ได้ กล่าว ไว้ ใน กฎหมาย นั้น

ถ้า บุตร บาง คน มรณภาพ บาง คน อยู่ ฤา มรณภาพ ทั้ง หมด ก็ดี ให้เอา ส่วน ของ บุตร ที่ มรณภาพ แบ่ง ให้แก่ หลาน ผู้มรณภาพ ซึ่ง เปน บุตร ของ บุตร ผู้มรณภาพ นั้น เหมือน อย่าง ว่าเป็น มรรฎก ของ บุตร ผู้ นั้น ของ ต่อ ๆ ลง ไป จนกว่า จะ ถึง ผู้สืบ สาย โดหิต ตาม หมู่ หล่า ของ เขา นั้น

ถ้า ผู้มรณภาพ มี บุตร หลาน หลาน ผู้สืบ สาย โดหิต อยู่ แล้ว ญาติ อื่น ที่ ไม่ได้ สืบ สาย โดหิต จาก ผู้มรณภาพ จะ เรียก หา ทวิพย์ มรรฎก ภาค ญาติ ไม่ได้

ข้อ ๒ เมื่อ กฎหมาย ให้แบ่ง มรรฎก ภาค ญาติ แล ผู้มรณภาพ ไม่มี บุตร หลาน หลาน ผู้สืบ สาย โดหิต ที่ จะ รับ มรรฎก ภาค ญาติ ดัง ว่า มา แล้ว จึง ให้แบ่ง มรรฎก ภาคนี้ ให้แก่ พี่น้อง ของ ผู้มรณภาพ ที่ ร่วม บิดา มารดา เดียว กัน ถ้า แล ใน พี่น้อง นี้ ผู้ใด มรณภาพ ฤา มรณภาพ เสีย ทั้ง หมด ก็ดี ก็ ให้ บุตร หลาน หลาน ผู้สืบ สาย โดหิต ใน พี่น้อง นี้ ได้รับ ส่วน ตาม หมู่ หล่า ของ เขา

ถ้าผู้มรณภาพ มีพี่น้องร่วมบิดา มารดาเดียวกัน ตั้งว่ามานี้แล้ว ผู้อื่น นอกจาก พี่น้อง เช่นนี้ จะเรียก ร้อง ขอ ส่วน แบ่ง จาก ภาค ญาติ ไม่ได้

ข้อ ๓ ถ้าผู้มรณภาพ ไม่มีบุตร หลาน หลาน ผู้สืบสายโลหิต แต่ไม่มีพี่น้องร่วมบิดา มารดา เดียวกัน แต่บิดา มารดา ฤๅ คนใดคนหนึ่ง ยังมีชีวิตอยู่ อย่าให้แบ่ง ภาค ญาติ ออกเลย ให้แบ่ง มรดก แต่ ๒ ภาค คือ ภาค บิดา มารดา แล ภาค ภรรยา เว้นไว้แต่คนที่ มีนา ๔๐๐ ไร่ ฤๅ กว่านั้นขึ้นไป จึงให้แบ่ง เป็น ส่วน ภาค คือ ภาค หลวง อีก ภาค หนึ่ง

ถ้า บิดา มารดา ก็ มรณภาพ เสียแล้ว ด้วย ภาค บิดา มารดา เป็น อัน ยก แต่ให้มี ภาค ญาติ ได้ แก่ พี่น้อง ร่วม บิดา อย่าง เดียว ฤๅ ร่วม มารดา อย่าง เดียว แบ่ง กัน ตาม ราย ตัว ฤๅ ถ้า ผู้ใด มรณภาพ ไป ก็ให้แบ่ง ให้ผู้สืบสาย โลหิต ตาม หมู่ เหล่า ของ เขา

ข้อ ๔ ถ้าผู้มรณภาพ ไม่มีผู้สืบสาย โลหิต แต่ไม่มีบิดา มารดา แล พี่น้อง แล ผู้สืบสายโลหิต ของ พี่น้อง ทุก ชนิด แล้ว ภาค ญาติ นี้ ให้เป็น ภาค สูง, บ่า, หน้า, อ่า, แบ่ง ให้เป็น ราย ตัว ความ ส่วน ถ้าหากว่า ผู้ใด ไม่มีชีวิตอยู่ ก็ให้บุตร หลาน ของ เขา ได้รับ ส่วน แบ่ง ตาม หมู่ เหล่า

ข้อ ๕ ถ้าผู้มรณภาพ ไม่มีญาติ ทั้งหมด เยที่ เดียว ตั้ง ที่ ได้ กล่าว มา แล้ว ให้เอา ฤๅ กภาค นี้ ไป รวม กับ ภาค ภรรยา

มรดกหญิง ที่ เป็น ภรรยา ชาย

มาตรา ๒ หญิง มีสามี มรณภาพ แต่เมื่อ

มรณภาพ สามี มีชีวิตอยู่ วิธี แบ่ง บ้าน ทรัพย์ มรดก ให้เป็น ดังนี้

ข้อ ๑ ถ้าหญิง มีบุตร หลาน หลาน ผู้สืบสาย โลหิต อยู่แล้ว ห้ามไม่ให้แบ่ง มรดก หญิง นั้น ให้แก่ผู้ใด นอกจาก สามี แล บุตร หลาน ผู้สืบสายโลหิต เท่านั้น

ข้อ ๒ ถ้าหญิง นั้น ไม่มีบุตร หลาน หลาน ผู้สืบสายโลหิต ก็ดี ฤๅ มีแล้ว ตาย หมดก่อน ก็ดี ให้เรียก ขอ แบ่ง มรดก ได้ แต่เมื่อ หญิง ได้ มีสิน เดิม มา กิน อยู่ กับ ผู้

ข้อ ๓ ถ้ามีสิน เดิม แล้ว ให้พิจารณา ดูว่า ทรัพย์ ที่ ระคน ปน กัน กับ ทรัพย์ ของ สามี เมื่อ ตาย นั้น มีอยู่ มาก น้อย เท่าใด ถ้ามี มาก ถึง ๒ เท่า ฤๅ กว่า สอง เท่า สิน เดิม ของ สามี ภรรยา ด้วย กัน แล้ว จึงให้ ญาติ ช้าง ภรรยา เรียก สิน เดิม ส่วน ของ หญิง ไป แบ่ง เป็น มรดก ก็ได้ ส่วน สิน สมรส นั้น ให้คง ไว้แก่ สามี ทั้ง สิน

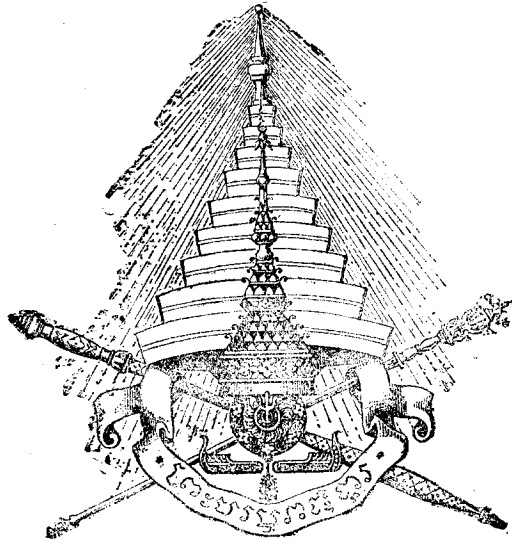
วิธี พิจารณา

มาตรา ๓ ให้ยก เด็ก ลักษณะ ตัด ฟ้อง ข้อ ที่ ว่าด้วย ญาติ ที่ ไม่ได้ รักษา ใช้ บังคับ ไม่ให้ ได้ มรดก นั้น เสีย เพราะ ข้อ ตัด ญาติ ไม่นับ ว่า เป็น ญาติ มีอยู่ ใน กฎหมาย แล้ว

มาตรา ๔ ถ้าปรากฏ ใน จำนวน ความ ว่า ผู้มรณภาพ มีญาติ อื่น อีก ที่ ควร ได้รับ มรดก ตาม กฎหมาย แต่คน พวก นั้น หา มาร้อง ขอ ไม่ ให้ คำนวณ มีอำนาจ เรียก ตัว มา ถาม ว่า จะเอา ส่วน ฤๅ ไม่ ถ้า อยู่ บ้าน อื่น เมือง ไกล จะเรียก มา

ไม่ได้ ให้ผู้จัดการแบ่ง จะญาติญาติใคร ๆ
ก็ตีเก็บส่วนไว้ให้

ประกาศ มา ณ วันที่ ๕ มิถุนายน
รัตนโกสินทร ศก ๑๒๑ เป็นวันที่ ๑๒๒๕๘
ในรัชกาลปัตยุมันนี้

ประกาศพระราชกฤษฎีกา

ในการจัดซื้อที่ดินสร้างทางรถไฟสายเหนือ

มี พระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้า ฯ
ให้ ประกาศพระ ราชกฤษฎีกา ให้ทราบทั่วกันว่า
รถไฟสายเหนือ อันได้ ทรงพระกรุณา โปรดเกล้า ฯ
ให้ กระทรวงโยธาธิการ จัดสร้างติดต่อ กับ รถไฟ
สาย นครราชสีมา ตำบลบ้าน ภาษี
ผ่าน เมืองดพบุรี ตลอด ขึ้น ไป ถึง ปากน้ำโพ
มณฑลนครสวรรค์ตอนหนึ่ง เรียกว่ารถไฟสายเหนือ
ซึ่ง มี ประกาศ เส้นาบต์ • กระทรวง โยธา ธิการ
ลง วันที่ ๑๑ พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๑
ห้ามมิให้เจ้าของที่ดินซึ่งถูกทางรถไฟนี้ เอา
ที่ดิน ไปยกให้หรือขายซื้อ แลกเปลี่ยนกับผู้อื่นผู้
ใด ก่อนได้รับ อนุญาตแต่เจ้าพนักงานไว้ บัญหนึ่ง
แล้ว บัดนี้ถึงเวลาที่ จะใช้ที่ดินเหล่านั้น ทำ
การ สร้าง ทาง รถ ไฟ จึง ทรง พระ กรุณา

โปรดเกล้า ฯ ให้เรียกเอาที่ดินเหล่านั้น ทำ
การสร้าง ทางรถไฟ ให้ใช้ค่าที่ดินกับทั้ง
หรือ เรือน โรง แด่ค่าต้นผลไม้ให้แก่เจ้าของ
ที่ตามสมควร เจ้าของที่ทั้งปวง ต้อง พึง
เข้าใจว่าที่แผ่นดินยอมเป็นของหลวงทั้งสิ้น เมื่อ
ต้อง พระราช ประสงค์แล้ว จะถ่าย ถอน คืน เมื่อใด
ก็ได้ ผู้ซึ่งอาศัยอยู่ในที่นั้น จะควรได้
ก็แต่ค่าสิ่ง ซึ่ง ตน ได้ปลูก สร้าง ลงไว้ให้เป็นประ
โยชน์เท่านั้น ซึ่งจะคิดไปอย่างอื่น อันเป็น
ทางขัดขวาง แก่ ความรุ่งเรือง ของ บ้านเมือง นั้นไม่
สมควร โดยเหตุที่จะ ให้เป็น ที่เข้าใจ ชัดเจน
จึงทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศ
พระราชกฤษฎีกาไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ จะได้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ
ให้ตั้ง ข้าหลวงสำหรับ จัดที่ดินต้องฝ่าย คือ
ข้าหลวง โยธาฝ่ายหนึ่ง ข้าหลวง ท้องที่ฝ่าย
หนึ่ง ข้าหลวง โยชานั้น ให้เลือกคัด พนักงานตั้ง
ไปแต่กรมรถไฟ ข้าหลวง ท้องที่ นั้นมณฑล
กรุงเก่า แด มณฑล นครสวรรค์ ให้เลือก
คัด กรรมการตั้ง ไปแต่ที่ว่าการ มณฑล ผู้ใด
เป็น ข้าหลวง ทำการ แหวง โดจะได้ ประกาศ ในราช
กิจจานุเบกษา ให้ทราบทั่วกัน

ข้อ ๒ ให้ข้าหลวง โยธา แล ข้าหลวง ท้องที่
พร้อมกัน ตรวจ จัดที่ดิน ซึ่ง ต้อง การ ใช้ สร้าง
ทาง รถ ไฟตาม ระเบียบ ต่อ ไปดังนี้

ข้อ ๓ ถ้าเขตรที่แผ่นดิน ซึ่ง ต้อง การ นั้น
ยังไม่ได้ หมาย กรุณ ลงไว้ชัดเจนแล้ว ฤ็หมาย
แล้ว หลุด ถอน เสีย ก็ให้ ข้าหลวง โยธา ฤ็อิน
นิเณย์ ส่วน ทาง รถไฟ กำหนด ลงไว้ให้ชัดเจน